

Większą mądrość znajduje się w przyrodzie aniżeli w książkach

Bernard z Clairvaux

„Przedszkolak – obserwator przyrody”

Program edukacji przyrodniczej dla dzieci 5- i 6-letnich

Opracowała: mgr Katarzyna Buczak

WSTĘP

Dzieci od najmłodszych lat wykazują zainteresowanie przyrodą. Jest im bliskie wszystko, co się rusza, rośnie, wydaje odgłosy, zmienia się, dlatego tak ważne jest, by dać dzieciom możliwość kontaktu z przyrodą, stworzyć warunki do jej poznawania i rozumienia. Edukacja przyrodnicza w przedszkolu jest właśnie okazją do kontaktu dziecka z najbliższym otoczeniem. Nauczyciel ma dzięki niej możliwość zwrócenia uwagi dziecka na bogactwo i różnorodność świata przyrody.

Pracując z dziećmi młodszymi trzeba pamiętać, że poznają one różne zagadnienia tym lepiej, im bardziej się nimi interesują; im więcej działań praktycznych wiąże się z procesem poznawczym; im większa aktywność staje się ich udziałem.

W przedszkolnej edukacji przyrodniczej także mamy ściśle określone cele edukacyjne. Podstawa programowa wychowania przedszkolnego wskazuje bowiem, że jednym z głównych celów wychowania w przedszkolu jest: „budowanie dziecięcej wiedzy o świecie społecznym, przyrodniczym i technicznym oraz rozwijanie umiejętności prezentowania swoich przemyśleń w sposób zrozumiały dla innych”. Głównym celem tego etapu nauki staje się zbliżenie dziecka do świata przyrody, poprzez ukształtowanie właściwego – opiekuńczego – stosunku do roślin i zwierząt oraz poprawnego rozumienia roli i miejsca jakie zajmuje w przyrodzie człowiek. Dziecko przedszkolne poprzez obserwację przyrody ma poznać jej różnorodność oraz podstawowe procesy kierujące życiem roślin i zwierząt

CELE PROGRAMU ORAZ METODY I FORMY REALIZACJI SĄ ZGODNE Z PODSTAWĄ PROGRAMOWĄ DO PRZEDSZKOLI.

CELE OGÓLNE PROGRAMU:

- rozbudzanie aktywności dzieci w zakresie poznawania i rozumienia otaczającej je przyrody;
- poszerzanie wiedzy na temat roślin i zwierząt oraz zjawisk pogodowych;
- kształtowanie umiejętności obserwowania przyrody;
- odkrywanie związków pomiędzy człowiekiem, a środowiskiem, w którym żyje;
- kształtowanie odpowiedzialności za środowisko, w którym żyją dzieci;
- kształtowanie wrażliwości na piękno przyrody w różnych porach roku;
- uświadomienie dzieci na wartość, jaką stanowi przyroda w życiu człowieka;
- kształtowanie postawy szacunku wobec roślin i zwierząt;
- kształtowanie pozytywnej postawy wobec przyrody i jej ochrony;
- doskonalenie umiejętności obserwacji i wyciągania wniosków;

CELE SZCZEGÓŁOWE

- zapoznanie ze zmianami zachodzącymi w przyrodzie w poszczególnych porach roku;
- umiejętność dokonywania obserwacji i porównywania ekosystemu leśnego w różnych porach roku;
- umiejętność wskazywania zmian w przyrodzie w poszczególnych porach roku;
- tworzenie kącika przyrodniczego;
- tworzenie przedszkolnej hodowli roślin;
- dokarmianie ptaków zimą;
- zapoznanie z rolą, jaką pełnią owady w przyrodzie i sposobami ochrony owadów;
- umiejętność tworzenia prac plastycznych z wykorzystaniem tzw. Darów natury;
- systematyczne dbanie o przedszkolny ogródek;

PLANOWANE FORMY PRACY

- wycieczki do lasu (oglądanie tego samego ekosystemu w różnych porach roku);
- spacerowanie do różnych ekosystemów (łąka, pole, rzeka);
- udział w akcjach związanych z ochroną środowiska (zbieranie nakrętek, udział w akcji „Sprzątanie świata”);
- udział w konkursach o tematyce przyrodniczej;
- formy pracy wykorzystywane podczas zajęć przedszkolnych: praca w grupach, praca indywidualna, praca z całą grupą przedszkolną;

PLANOWANE METODY PRACY

- metody asymilacji wiedzy (pogadanka, praca z książką – oglądanie albumów, plansz edukacyjnych);
- metody samodzielnego dochodzenia do wiedzy (metoda problemowa, metoda sytuacyjna, burza mózgów, gry dydaktyczne);
- metody eksponujące (metody impresyjne, metody ekspresyjne);
- metody praktyczne (eksperyment, obserwacja).

PROPONOWANY PLAN PRACY

PORA ROKU	PLANOWANE DZIAŁANIA
JESIEŃ	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia dotyczące zmian zachodzących w przyrodzie jesienią; - charakterystyka zjawisk pogodowych typowych dla jesieni; - wycieczka do lasu – obserwacja w terenie jesiennych zmian w przyrodzie; - tworzenie pierwszych kart w albumie obserwatora przyrody pt. Jesień w przyrodzie; - założenie kącika przyrodniczego pt. Dary jesieni; uwrażliwienie dzieci na bogactwo darów jesieni; - zajęcia dotyczące owadów i ich roli w przyrodzie połączone z zasadzeniem na terenie przedszkolnym roślin miododajnych (budleja, lawenda, wrzosy); - poszerzanie wiedzy na temat gatunków drzew iglastych i liściastych; - poznawanie sposobów, jakie zwierzęta przygotowują się na nadejście zimy;
ZIMA	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia dotyczące zmian zachodzących w przyrodzie zimą; - charakterystyka zjawisk pogodowych typowych dla zimy; - wycieczka do lasu – obserwacja w terenie zimowych zmian w przyrodzie; - tworzenie kolejnych kart w albumie obserwatora przyrody pt. Zima w przyrodzie; - informacje dotyczące ptaków zimujących w Polsce; - poznawanie sposobów, jak można pomóc zwierzętom przetrwać zimę (dokarmianie ptaków w przedszkolnym karmniku);
WIOSNA	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia dotyczące zmian zachodzących w przyrodzie wiosną; - charakterystyka zjawisk pogodowych typowych dla wiosny; - wycieczka do lasu – obserwacja w terenie

	<p>wiosennych zmian w przyrodzie;</p> <ul style="list-style-type: none"> - tworzenie kolejnych kart w albumie obserwatora przyrody pt. Wiosna w przyrodzie; - poznawanie i nazywanie wybranych roślin kwitnących wiosną; - zakładanie hodowli roślin (fasola, cebula, pietruszka) - obserwacja rozwoju gałązek słoiku z wodą; - kształtowanie wiedzy z zakresu ekologii i ochrony środowiska (zajęcia dotyczące sposobów dbania o przyrodę, segregowania śmieci);
LATO	<ul style="list-style-type: none"> - zajęcia dotyczące zmian zachodzących w przyrodzie latem; - charakterystyka zjawisk pogodowych typowych dla lata; - wycieczka do lasu – obserwacja w terenie letnich zmian w przyrodzie; - tworzenie kolejnych kart w albumie obserwatora przyrody pt. Lato w przyrodzie; - poszerzanie wiedzy na temat warzyw i owoców; znaczenie witamin dla zdrowia człowieka; - poszerzanie wiedzy o owadach i ich znaczeniu w przyrodzie – obserwacja roślin miiododajnych; - uwrażliwienie na potrzeba pielęgnowania ogródków – podlewanie, pielenie chwastów;
CAŁY ROK	<ul style="list-style-type: none"> - tworzenie prac plastycznych o tematyce związanej z omawianą porą roku; - udział w konkursach o tematyce przyrodniczej i ekologicznej; - udostępnianie dzieciom i praca z ilustracjami, fotografiami, prezentacjami multimedialnymi oraz filmami o tematyce przyrodniczej; - udział w wycieczkach charakterze przyrodniczym i krajobrazowym; - zbieranie nakrętek w ramach akcji: Nakrętki dla hospicjum; - udział w akcji Sprzątanie świata oraz w Dniu Ziemi; - współpraca z Urzędem Gminy Wisznia Mała;

